

Hoge kwaliteit en perfecte marketing

Familietheater verovert buitenland en de NCRV

tekst: Joop Schepers
foto's: Arthur Riet

Hele dagen en halve nachten denk ik dat er geen bijzondere mannen, vrouwen of gezinnen meer zijn die iets bijzonders doen, waarover ik er een artikel kan schrijven. Soms is er een haringparty voor nodig om een familie bij de staart te grijpen waar ik iets mee kan. "We tekenen morgen een contract met de NCRV", zeggen ze. "Stop", roep ik, "er loopt hier meer louche volk van andere media en morgenvroeg om half elf ben ik bij jullie om het hele verhaal te horen."

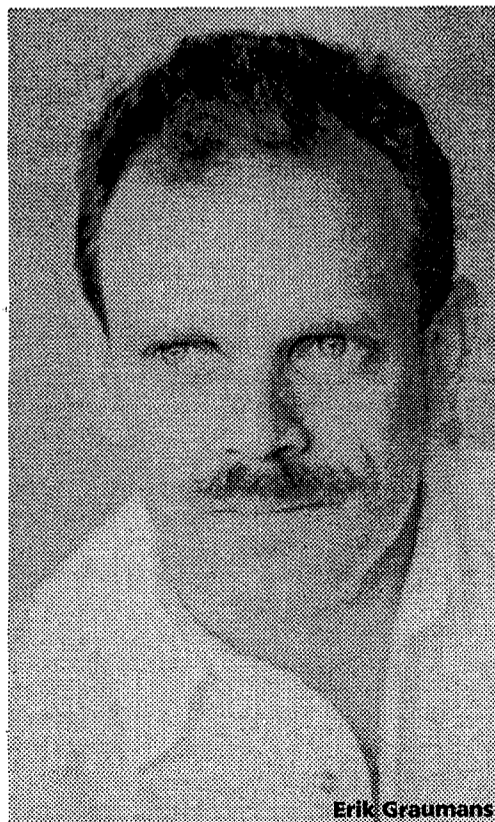
Ine van der Vorst: 'We traden vijf maal achter elkaar op in de Bijlmerbajes, op de voorste rij zat zigeunerkoning Coco Petalo en naast hem zat Cor van 't Hout, de ontvoerder van meneer Heineken. Ze genoten echt van ons en zaten zagezegd geboeid te kijken. Als ik op het toneel zeg dat ik in bad moet, schreeuwen ze allemaal dat ze meegaan.'

Ik meld me op de afgesproken tijd bij Ine van der Vorst en haar zoon Erik Graumans van de Internationale Familietheater Groep, voor live comedy en entertainment, aan de Burcht 43 te Almelo. Ze beginnen meteen enthousiast te vertellen over het ontstaan van het Familietheater. Met enige regelmaat schreeuw ik: "Rustig nou, het komt er allemaal in", maar ze vertellen en lachen maar door. Het werkt zo aanstekelijk, dat ik steeds meer het gevoel krijg in een circus van de lach terecht te zijn gekomen. Ik doe een poging de boel in chronologische volgorde achter elkaar te zetten. Bijna twintig jaar geleden werkte Ine van der Vorst bij Harry Nijhuis in de schoenenzaak. Haar man was aan een hartaanval overleden, en vaak dacht ze: 'Elke dag lig ik aan ieders voet, dat zou andersom moeten.' Ze had in Breda haar opleiding acteren & grime afgemaakt, bezat een groot gevoel voor humor en theater. Op een ochtend vertelde ze haar kinderen bij het ontbijt

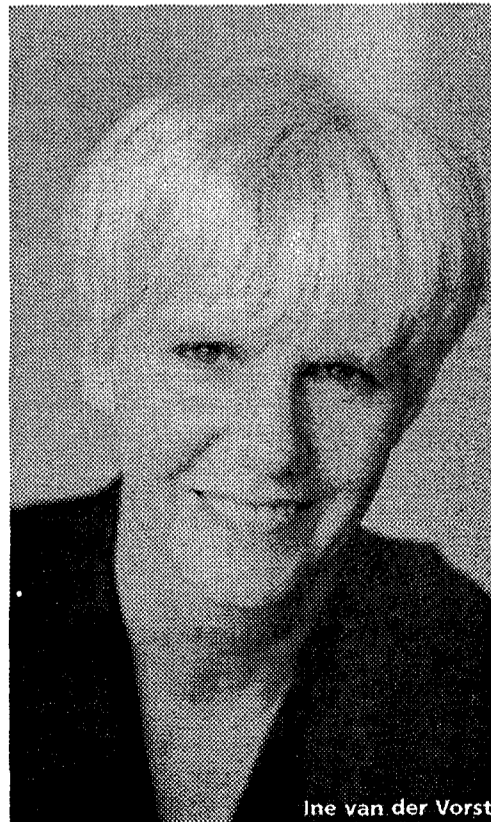
dat ze een theater zouden beginnen om zoveel mogelijk mensen gewoon aan het lachen te maken.

Snel waren ze het aan het ontbijt eens, maar er was geen cent te maken. Nijhuis gaf 150 gulden en zo waren er meer die honderd daalders doneerden. Het eerste toneelstuk was *Spook te Koop*, een slap verhaal, maar door enthousiast spel een groot succes. Daarvoor konden ze de meubels voor het toneel lenen van Berntsen, die vlak bij de schouwburg zat met zijn zaak. Vervoer had het beginnende gezelschap niet en dus sleepte Erik eigenhandig decors op de bühne.

Voor het volgende stuk, *De Soldatendochter*, ging de crew naar de kazerne in Schalkhaar om marcheren te leren, maar het leger raakte dermate enthousiast dat men een complete voorstelling boekte. Het werd een daverende voltreffer en het zou het begin zijn van een groot avontuur.

Erik Graumans

Ine van der Vorst

Ine: "Omdat mijn kinderen jong waren hebben we een stichting gemaakt waarin onder andere stond dat ze, als ze dat wilden, er op elk gewenst moment uit konden stappen, om hun eigen leven te gaan leiden. En we legden ook vast dat we theater wilden maken voor diegenen die door wat voor omstandigheden dan ook niet naar een schouwburg konden. Ons oog viel daarom al snel op huizen van bewaring. We traden vijf maal achter elkaar op in de Bijlmerbajes, op de voorste rij zat zigeunerkoning Coco Petalo en naast hem zat Cor van 't Hout, de ontvoerder van meneer Heineken. Ze genoten echt van ons en zaten zagezegd geboeid te kijken. Als ik op het toneel zeg dat ik in bad moet, schreeuwen ze allemaal dat ze meegaan. In de vrouwengevangenis roepen ze dat ik moet opdonderen, maar daar hebben we Erik voor bij de hand. Als hij opkomt en hij laat z'n borsthaar zien, dan hoor je: 'Ik ben Van de Poel cel 23! Heb je het gehoord, Van de Poel cel 23.' Als Erik slingers ophangt, willen de vrouwen ook versierd worden. Geen dankbaarder publiek dan bajespubliek. Zoveel verzetjes hebben ze daar natuurlijk niet."

Erik: "Het heeft nog een voordeel om in de gevangenis te spelen. Ik was eens de codes van de attributenkoffer vergeten. De bewaker zei dat hij wel een paar klanten wist die hem zó open konden krijgen."

Tournee

Ze mogen er zelf lacherig over doen, maar de Familietheater Groep is na twintig jaar tot ver over de grenzen bekend en toert regelmatig regelmatig door het buitenland: Duitsland, Denemarken, Zweden, Polen, Noorwegen, Liechtenstein, Zwitserland en nog zo wat landen. Ine: "We hebben nu een contract voor 26 optredens in Canada en Amerika, daarvoor reizen we in zeven weken 27.000 kilometer. Het zijn vooral Nederlandse personeelsleden van multinationals die voorstellingen boeken. Ze vallen in de doelgroep, niet omdat ze in de bajes horen, maar omdat ze vanwege hun werk op andere continenten langdurig geen Nederlandse schouwburgen kunnen bezoeken." Joris M. Vos, Harer Majesteits Ambassadeur te Washington, heeft zelfs een voorwoord geschreven in het programmaboekje van de serie voorstellingen. Ook minister Van Aartsen van Buitenlandse Zaken beveelt het gezelschap aan.

Het wereldwijde succes heeft volgens Ine en Erik te maken met de hoge kwaliteit en een uitgekende marketingstrategie. De keuze voor kwaliteit blijkt onder meer uit het feit dat in de loop der jaren is samengewerkt met professionele acteurs, onder wie Joop Doderer en Martin Brozius. Voor de nieuwe voorstelling *Viva La France* gaf niemand minder dan Hans Boskamp regieadviezen. Het perfecte marketinggevoel zat er ook van meet af aan in. Ine daarover: "Een aardige anekdote is dat we helemaal in het begin een voorstelling hebben verkocht aan het transportbedrijf van Henk Bolk. En denk erom, Henk is voor kwaliteit. Hij zei: 'Ik koop die voorstelling, maar als het niks is, dan kom ik met een truck en rij dwars door jullie huis, alleen als het goed is, dan gaan we samen een hapje eten.' Gelukkig hebben we toen gegeten. En weet je wat zo leuk is? We hebben dat stuk toen bij 160 transportbedrijven kunnen slijten."

Het contact met de firma Bolk bestaat nog steeds en het bedrijf sponsort zo links en rechts nog een beetje. Het was dan ook tijdens de haringparty van Bolk dat ik Ine en Erik tegenkwam. Ik vond het meteen bijzonder dat een amateur-toneelgezelschap dankzij creativiteit en kwaliteit zo hoog scoort. Dat dit geen onzin is, moge blijken uit het feit dat de Familietheater Groep na de tournee door Canada en Amerika een driedelige documentaire voor de NCRV gaat maken, met een optie op nog twee delen. Het contract werd vorige week getekend, deel ik u mee, want ik was erbij.